

॥ भज गोविन्दम् ॥

भज गोविन्दं भज गोविन्दम्
गोविन्दं भज मूढमते।
सम्प्राप्ते सन्निहिते काले
न हि न हि रक्षति डुकृञ् करणे ॥ १ ॥

मूढ जहीहि धनागमतृष्णाम्
कुरु सद्बुद्धिं मनसि वितृष्णाम्।
यल्लभसे निजकर्मोपात्तम्
वित्तं तेन विनोदय चित्तम् ॥ २ ॥

नारीस्तनभरनाभीदेशं
दृष्ट्वा मा गा मोहावेशम्।
एतन्मांसावसादि विकारम्
मनसि विचिन्तय वारं वारम् ॥ ३ ॥

नलिनीदलगतजलमतितरलम्
तद्वज्जीवितमतिशयचपलम्।
विद्धि व्याध्यभिमानग्रस्तम्
लोकं शोकहतं च समस्तम् ॥ ४ ॥

यावद्वित्तोपार्जन-सक्तः
तावन्निज-परिवारो रक्तः।
पश्चाज्जीवति जर्जरदेहे
वार्ता कोऽपि न पृच्छति गेहे ॥ ५ ॥

यावत् पवनो निवसति देहे
तावत् पृच्छति कुशलं गेहे।
गतवति वायौ देहापाये
भार्या विभ्यति तस्मिन् काये ॥ ६ ॥

बालस्तावत्क्रीडासक्तः
तरुणस्तावत्तरुणीसक्तः ।
वृद्धस्तावच्चिन्तासक्तः
परे ब्रह्मणि कोऽपि न सक्तः ॥ ७ ॥

का ते कान्ता कस्ते पुत्रः
संसारोऽयमतीव विचित्रः।
कस्य त्वं कः कुत आयातः
तत्त्वं चिन्तय तदिह भ्रातः ॥ ८ ॥

सत्सङ्गत्वे निःसङ्गत्वम्
निःसङ्गत्वे निर्मोहत्वम्।
निर्मोहत्वे निश्चलितत्त्वम्
निश्चलितत्त्वे जीवन-मुक्तिः ॥ ९ ॥

वयसि गते कः कामविकारः
शुष्के नीरे कः कासारः।
क्षीणे वित्ते कः परिवारः
ज्ञाते तत्त्वे कः संसारः ॥ १० ॥

मा कुरु धनजनयौवनगर्वम्
हरति निमेषात् कालः सर्वम्।
मायामयमिदमखिलं हित्वा
ब्रह्मपदं त्वं प्रविश विदित्वा ॥ ११ ॥

दिनयामिन्यौ सायं प्रातः
शिशिरवसन्तौ पुनरायातः।
कालः क्रीडति गच्छत्यायुः
तदपि न मुञ्चत्याशावायुः ॥ १२ ॥

द्वादशमञ्जरिकाभिरशेषः
कथितो वैयाकरणस्यैषः।
उपदेशो भूद्विद्यानिपुणैः
श्रीमच्छङ्करभगवच्छरणैः ॥

का ते कान्ता धनगतचिन्ता
वातुल किं तव नास्ति नियन्ता।
त्रिजगति सज्जनसङ्गतिरेका
भवति भवार्णवतरणे नौका ॥ १३ ॥

जटिलो मुण्डी लुञ्छितकेशः
काषायाम्बरबहुकृतवेषः।
पश्यन्नपि च न पश्यति मूढः
उदरनिमित्तं बहुकृतवेषः ॥ १४ ॥

अङ्गं गलितं पलितं मुण्डम्
दशनविहीनं जातं तुण्डम्।
वृद्धो याति गृहीत्वा दण्डम्
तदपि न मुञ्चत्याशापिण्डम् ॥ १५ ॥

अग्रे वह्निः पृष्ठे भानुः
रात्रौ चुबुकसमर्पितजानुः।
करतलभिक्षस्तरुतलवासः
तदपि न मुञ्चत्याशापाशः ॥ १६ ॥

कुरुते गङ्गासागरगमनं
व्रतपरिपालनमथवा दानम्।
ज्ञानविहीनः सर्वमतेन
मुक्तिं न भजति जन्मशतेन ॥ १७ ॥

सुरमन्दिर-तरुमूल-निवासः
शय्या भूतलमजिनं वासः।
सर्व-परिग्रह भोगत्यागः
कस्य सुखं न करोति विरागः ॥ १८ ॥

योगरतो वा भोगरतो वा
सङ्गरतो वा सङ्गविहीनः।
यस्य ब्रह्मणि रमते चित्तं
नन्दति नन्दति नन्दत्येव ॥ १९ ॥

भगवद्गीता किञ्चिदधीता
गङ्गाजललव-कणिका पीता।
सकृदपि येन मुरारि समर्चा
क्रियते तस्य यमेन न चर्चा ॥ २० ॥

पुनरपि जननं पुनरपि मरणम्
पुनरपि जननी-जठरे शयनम्।
इह संसारे बहुदुस्तारे
कृपयाऽपारे पाहि मुरारे ॥ २१ ॥

रथ्या-चर्पट-विरचित-कन्थः
 पुण्यापुण्य-विवर्जित-पन्थः।
 योगी योगनियोजित चित्तो
 रमते बालोन्मत्तवदेव ॥ २२ ॥

कस्त्वं कोऽहं कुत आयातः
 का मे जननी को मे तातः।
 इति परिभावय सर्वमसारम्
 विश्वं त्यक्त्वा स्वप्नविचारम् ॥ २३ ॥

त्वयि मयि चान्यत्रैको विष्णुः
 व्यर्थं कुप्यसि मय्यसहिष्णुः।
 सर्वस्मिन्नपि पश्यात्मानं
 सर्वत्रोत्सृज भेदाज्ञानम् ॥ २४ ॥

शत्रौ मित्रे पुत्रे बन्धौ
 मा कुरु यत्नं विग्रहसन्धौ।
 भव समचित्तः सर्वत्र त्वम्
 वाञ्छस्यचिराद्यदि विष्णुत्वम् ॥ २५ ॥

कामं क्रोधं लोभं मोहं
 त्यक्त्वाऽऽत्मानं भावय कोऽहम्।
 आत्मज्ञानविहीना मूढाः
 ते पच्यन्ते नरकनिगूढाः ॥ २६ ॥

गेयं गीता नामसहस्रं
 ध्येयं श्रीपति-रूपमजस्रम्।
 नेयं सज्जन-सङ्गे चित्तं
 देयं दीनजनाय च वित्तम् ॥ २७ ॥

सुखतः क्रियते रामाभोगः
 पश्चाद्धन्त शरीरे रोगः।
 यद्यपि लोके मरणं शरणं
 तदपि न मुञ्चति पापाचरणम् ॥ २८ ॥

अर्थमनर्थं भावय नित्यं
 नास्ति ततः सुखलेशः सत्यम्।
 पुत्रादपि धनभाजां भीतिः
 सर्वत्रैषा विहिता रीतिः ॥ २९ ॥

प्राणायामं प्रत्याहारं
 नित्यानित्य-विवेकविचारम्।
 जाप्यसमेत-समाधिविधानं
 कुर्वधानं महदवधानम् ॥ ३० ॥

गुरुचरणाम्बुज-निर्भर-भक्तः
 संसारादचिराद्भव मुक्तः।
 सेन्द्रियमानस-नियमादेवं
 द्रक्ष्यसि निजहृदयस्थं देवम् ॥ ३१ ॥

मूढः कश्चन वैयाकरणो
 डुकृञ्करणाध्ययन-धुरिणः।
 श्रीमच्छङ्कर-भगवच्छिष्यैः
 बोधित आसिच्छोदितकरणः ॥ ३२ ॥

भज गोविन्दं भज गोविन्दम्
 गोविन्दं भज मूढमते।
 नामस्मरणादन्यमुपायं
 न हि पश्यामो भवतरणे ॥ ३३ ॥

॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्री-गोविन्द-भगवत्पूज्य-पाद-शिष्यस्य
श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ भज गोविन्दं सम्पूर्णम् ॥

This stotra can be accessed in multiple scripts at:

http://stotrasamhita.net/wiki/Bhaja_Govindam. This PDF was downloaded from
<http://stotrasamhita.github.io>.

Facebook: <http://facebook.com/StotraSamhita>

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>